

VÁSVÁRMEGYE

VAS VÁRMEGYE ÖNKORMÁNYZATÁNAK MAGAZINJA 2023. AUGUSZTUS   vasmegye.hu

KIS TELEPÜLÉS,
NAGY FEJLESZTÉSEK

BARANGOLÁS
A VÁRMEGYEI ÉRTÉKEK MENTÉN

PROGRAMAJÁNLÓ
KÖZÖS JÖVŐNK
VAS VÁRMEGYE PROJEKT

Kedves Olvasónk!

Vasvármegye magazinunk augusztusi számának tartalmát is Vas vármegye értékeinek, kincseinek megismertetése szándékával állítottuk össze.

Reméljük, hogy a korábbi lapszámokban bemutatott értékek láttán sort tudtak keríteni családi, egyéni vagy baráti kirándulások alkalmával épített vagy természeti értékeink meglátogatására, esetleg részt vettek olyan kulturális eseményen – akár egy gencsi verbunkos megtekintésén, vagy a szentgotthárdi csatafutáson –, amelyre írásaink inspirálták Önöket.

A nyári teendők, külföldi vagy belföldi nyaralások mellett biztosan jut egy kis idő szűkebb pátriánk megismerésére, ha máshogy nem, legalább egy rövid Weöres Sándor vagy Berzsenyi Dániel vers elolvasásával a hús szobában. Augusztusra és kora szeptemberre tervezett rendezvényeink talán kellően motiválóak lesznek ahhoz, hogy a vármegyei önkormányzat programjain részt vegyenek.

Minden kedves Olvasónknak további szép nyarat, kellemes, vármegyei értékek megismerésében gazdag időtöltést, jelen számunk olvasásához pedig magazinunk szerkesztőtársával együtt jó kapcsolódást kívánok.

Majthényi László
a Vas Vármegyei
Közgyűlés elnöke

NYÁRI CSOBBANÁS VAS VÁRMEGYÉBEN

Szerencsés helyzetben vannak az ország nyugati szegletében a fürdőzni vágyók, nem kell messze utazni ahhoz, hogy igényes wellness-, gyógy-, vagy éppen élményfürdőben töltsék szabadidejüket. A térség gazdag kínálatot nyújt strandokból és fürdőkől. Ki-ki kedvére válogathat belőlük igénye szerint – akár családi, gyermekbarát, csendes vagy éppen mediterrán hangulatúra vágyik. Csupán néhány, a lehetőségek közül:

is érdemes kipróbálni. A trópusi kert közepén jakuzzikban pihenhettek, a termál- illetve pihenőmedence a tökéletes ellazulást biztosítja. A fürdőben egész évben használható csúszdák és szaunapark is várja a látogatókat. **Borgátán**, a Termálfürdőben egy úszásra és strandolásra egyaránt alkalmas medence, illetve két termál ülő- és egy élménymedence várja a vendégeket. **Bükfürdő** az Alpokalja és a Kisalföld találkozásánál található, Bük kisvá-

Termál és Élményfürdő, Szentgotthárd

Aki pálmafás, mediterrán hangulatra vágyik, annak érdemes ellátogatnia **Szentgotthárd** gyönyörű, exkluzív kialakítású fürdőjébe, mely kényeztető szolgáltatások sorát és tökéletes kikapcsolódást kínál. A 25 m-es medence az úszóké, az apróságok részére pedig pancsolót alakítottak ki játszószigettel, különböző állatfigurákkal, vízigombával és buzgárokkal. Az élménymedence trópusi szigetét körbeölelő vadpatak várja a bátor érdeklődőket, de a sziklafalról lezúduló vizesést

rosától két kilométerre fekvő, önálló gyógyászati és idegenforgalmi központ. Élményfürdője híres különleges szaunavilágáról, mely az országban egyedülálló. Fürdőrészlegén az élménymedencében a sodrófolyosó, a pezsgőágyak, a pezsgőmedence, a félig fedett, gyógy- és ivóvízzel feltöltött négy medencéből álló medencecsoport kellemes kapcsolódásról gondoskodik. 14 fedett és 5 nyitott medencéből választhatnak, de kipróbálhatnak jakuzzikat, gyerek-, gyógy-, torna-, merülő- és súly-

Bükfürdő Thermal & Spa

fürdő medencéket is. A csendes és családi környezetben található **Mesteri Termálfürdő** nyugalmas kikapcsolódási, regenerálódási lehetőséget biztosít. **Szombathelyen** a fedett uszoda időszakosan, de egész évben, a nyitott termálfürdő a nyári szezonban várja a vendégeket. Az uszodában korszerű medencék és wellness szolgáltatások, a termálfürdőben különféle vízi élményelemek biztosítják a fürdőzők kikapcsolódását. **Sárvár** város legfontosabb vonzereje kétségtelenül az itt található kétféle gyógy-

víz, gyógyírt jelentve a fájó ízületekre, reumatikus panaszokra, de a strandolásra vágyók is különleges élményekre számíthatnak itt. A 2002-ben átadott nemzetközi színvonalú, minden igényt kielégítő fürdőben számos gyógyászati, egészségmegőrző és rekreációs szolgáltatást kínálnak. A gyógyfürdő-szárnyban elsősorban a pihenés a főszerep, itt találhatóak a gyógyvizes és az élménymedencék. Az élményrészlegén hullámedence, játékokkal teli bébimeditence babacsúzdával, óriás jakuz-

Sárvári Gyógy-, és Wellnessfürdő

zi, csúszdákkal, vízi ágyúkkal, spriccelő kapuval tarkított gyermekmedence, csúszdák, játszóház is található. A Szaunavilág a nyugalom oázisa, ahol a látogatók kedvükre válogathatnak a kínálatból. A nagy melegben a szabadtéri medencék hűvöse jólesően kényeztetik a vendégeket. A **celldömölki Vulkan Gyógy- és Élményfürdő** külső és beltéri medencékkel, gyógyhatású termálvízzel, wellness szolgáltatásokkal és sportolási lehetőségekkel várja a vendégeket, míg **Körmend** izlésesen és gyönyörű környezetben kialakított fürdőjében barlangos medencét találhat-

*Fedett uszoda és Termálfürdő,
Szombathely*

nak, melyet 3 oldalról hatalmas üvegfalak vesznek körül, így természetes fény áramlik a medencébe. Mozaikos medencéjének egyik része fedett, másik része kültéri. A bébimeditence környékén a szülők számára pihenőágyakat helyeztek el, melegvizes jakuzzija és szaunavilága felnőttek részére van fenntartva, két óriási beltéri csúszdája pedig a legbátrabbaknak készült. Aki inkább a tavakat részesíti előnyben, az látogasson el az Őrségbe a **Vadása-tóhoz**, esetleg a **Szajki-tavakhoz** vagy **Gersekerátra** és mártózzon meg e tavak hűsítő vizében.

KIS TELEPÜLÉS, NAGY FEJLESZTÉSEK

Minden település különleges a maga módján, ám van néhány, amely bizonyos dolgokban szinte egyedülálló. Az alábbiakban betekintést nyerhetünk abba, hogy az elmúlt pár év során milyen változások történtek Gencsapátiban és mit terveznek a közeljövőben. Arra is kíváncsi voltam, mi készítette a jelenleg harmadik ciklusát töltő polgármestert arra, hogy ebben a pozícióban megmérettesse magát – így cikkünk egy kicsit az emberről is szól, aki e nemes és felelősségteljes funkció mögött áll. Bodorkós Ferenc – a Magyar Arany Érdemkereszt Polgári Tagozata díjjal kitüntetett – polgármesterrel beszélgettem:

Kérem, mutassa be a települést, ossza meg velünk, mely területen fejlődött a közelmúltban a falu és merre tovább, milyen terveik vannak?

Vas vármegye legnagyobb faluja vagyunk 2700 lakóval. A Gyöngyös patak partján fekvő település mai formája és területe két falu összeolvadásával, 1943-ban jött létre. Kiépült az intézményrendszerünk, iskola, óvoda, idősek otthona, művelődési ház van a faluban, háziorvos, fogorvos rendel nálunk és ennek a ciklusnak a végére megépül a bölcsődénk is. Visszatekintve az elmúlt 9 évre, nem gondoltam, hogy ahhoz képest, ahonnan indultunk, ide eljutunk. Fejlesztéseinket az „Élhető települések” elnevezésű programmal indítottuk el. 2019-től 14 km térköves járdát építettünk, új az idősek otthona, a hivatalunk, bővítettük az óvodát – ez égetően fontos volt –, és az iskola is megújult. Hőszigetelés,

fűtőkorszerűsítés, tetőszigetelés, részben nyílászárócsere történt. A Magyar Falu Program keretében megújul a temetőnk, 8 utcába került új aszfaltburkolat. Az apáti részen a ravatalozót újítottuk fel saját forrásból, ugyanitt a patak partján egy szűk, hangulatos kis utcában, ahol nagy esőben úsztak a házak, záportározót építünk, melyre 300 M Ft-ot nyertünk. Legújabb, örömmre okot adó beruházásunk a 2 csoportos, 24 gyermek befogadására alkalmas bölcsőde, melyet 2024-ben tudunk is indítani. A TOP támogatás és többlettámogatás mellett is szükség van még kb. 100 M forint saját forrásra, hogy a teljes berendezés, játékok, eszközök is meglegyenek a nyitásra. Az épületet szinte 0 Ft üzemeltetési költségűre terveztük, fontos szempont volt az energiahatékonyság, így például napelem és hőszivattyú is beépítésre kerül. Ez egyébként minden beruházásnál célunk, 2022-ben a Virtuális Erőmű Program keretében Energiahatékony Önkormányzat díjat kapott Gencsapáti Község Önkormányzata.

Mindig van persze hova tovább, mindig tervezünk. Jelképesen két részre osztottuk a falut, a nyugati oldal a turizmusé, ugyanis nálunk nagy a zarándokturizmus Szentkút miatt. Itt a közelmúltban egyebek mellett a vármegyével közös projekt keretében egy esőbeálló is készült. A keleti oldal az iparfejlesztésé. Ehhez és más beruházásokhoz is, a vállalkozók – 500 körüli cég van a faluban – által befolyt iparűzési adóból tudunk saját forrást hozzátenni. Láthatóan jól érzik itt magukat vállalkozóink, bizonyára nagy könnyítés számukra, hogy a faluban nincs építményadó.

Tudjuk, előnyökkel jár egy nyertes pályázat egy vállalkozás, civil szervezet számára, ám ahogy említette, a községeknek is jól jön a támogatás. Gencsapátiban ez mit jelent?

Ahogy mondani szoktam, minden forintért lehajolok, rengeteg pályázatot készítünk elő és nyújtunk be, szerencsére sokszor sikeresen. A jelenlegi ciklusban 1,250 Md Ft támogatás érkezik hozzánk, saját forrásból az említett fejlesztéseket nem tudnánk megvalósítani.

Volt-e példa Ön előtt, hogyan álljon neki a „fejlesztő-munkának”?

A saját utamat jártam, igyekeztem egy új munkamorált meghonosítani, szerintem ez ragadt át a közösségre. Egységre törekedtem, közösségben gondolkoztam, talán ennek is köszönhető a siker. Az energia-hatékonyság javítása például rengeteg pénzt – a hivatal esetében fűtésköltségünk a hatodára esett vissza – takarít most meg nekünk. Van még feladat bőven, mert a művelődési ház eddig kimaradt az újításból, amit nagyon sajnálok, de ott is elindultunk már.

Az eddigi beruházások pozitív hatással voltak a település gazdasági helyzetére, de miként hatnak társadalmi szférájára?

A gazdasághoz itt még annyi, hogy bár az óvoda alapterülete 3-400 m²-rel nőtt, a fűtésszámla nem, az idősek otthonában duplája lett az alapterület, a fűtésszámla mégis csökkent. A falu lakói nagyon kedvezően reagálnak a pozitív változásokra, különösen a gyerekek. Még az óvodások iskolában való ideiglenes elhelyezésekor volt ez az aranyos történet: egy kislány utcai találkozásunkkor megállított

Bodorkós Ferenc

és szólt, hogy most már jó volna, ha befejeznék azt az óvodát, mert nem szeretne újra az iskolába menni. Kérdeztem, mit szeretne még, hát disznóölést és tortát kért. Megoldottuk! Az új ovin túl, melyet hatalmas örömmel vettek birtokba a gyerekek, lett mindkettő! Társadalmilag sok „betelepülőt” hoz a változás, zömében mérnökök, tanárok, rendőrök. Ez részben kihívás, de nagy öröm is, mert Gencsapáti lakossága fiatalodik, már a bővített óvoda is kicsinek bizonyul.

Optimista jövőképet festene-e a település, a vidék vonatkozásában?

Igen, de véleményem szerint elsődlegesen az önálló iparfejlesztésre kell hangsúlyt helyezni, hogy Gencsapáti identitása megmaradjon. Ez az önállóság tudja a település céljait szolgálni, úgy gondolom, ha egy bármilyen jellegű fúzió jönne létre, az nem feltétlenül járna előnyökkel a településre nézve.

Szabó Gellért, a Magyar Faluszövetség elnöke szerint a magyar vidék egyik legfontosabb erőforrása a közösségi erő. Egyértéret-e, él-e ezzel az „erővel”?

Egyértelmű, hatalmas erő van a közösségben. Az embereknek és a falunak is szüksége van a találkozásra, kommunikációra, együtt töltött időre. Rengeteg kisebb-nagyobb közösségi csoportunk van, melyek működéséhez a megfelelő és elhivatott szakemberek is jelen

vannak. Mindezt sikerként könyvelem el, nagyon jóleső érzés, ha fiatalokkal beszélhetek például egy-egy apáti találkozáson.

A falu kulturális élete változott-e, bővült-e új elemekkel?

Visszahoztuk a betlehemezést, évente az országból, Felvidékről, Kárpátaljáról is csatlakozva 13-18 csoport jön az általunk szervezett találkozóra templomunkba, de újra van regrutázás és él a Gencsi verbunk. Van disznóölés, amikor cigányzenével, szekérrel végigmegyünk a falun – olyan nagyanyáink korában szokottal egyezően -, 2-300 ember biztos jelen van ilyenkor. Népművelőink tovább éltetik ezeket a hagyományokat.

Varga Albinnak köszönhetően hatalmas kulturális, táncos élet van nálunk, örülök, hogy a gyerekek szívesen járnak ebbe a közösségbe és itt töltik az idejüket. Azt is szoktam mondani, a gencsi gyerek előbb tanul meg táncolni, mint járni. Népi iparművészetben is jók vagyunk, szerencsére a tojás karcolásos „festésének” elsajátítása ma is sokakat érdekel, melynek hagyománya és motívumvilága Császár Józsefné, Margitka iparművész öröksége. Csordás Csabáné Marika, aki e technika elismert képviselője is, a saját istállójából rusztikus enteriőrt varázsolva helytörténeti, néprajzi múzeumot alakított ki, ahol a régi cséphadarótól elkezdve rengeteg régiség, használati tárgy látható. Azt gondolom, hogy a hagyományok ápolásában, annak újjáélesztésében és bemutatásában élen járunk, sőt a lovassport is jelen van a falu életében.

Mi készítette arra, hogy – többször is – induljon polgármesterként, hogy ekkora feladatot, egyben felelősséget vállaljon?

Ezen már sokat gondolkodtam. Nekem megtiszteltetés a munkám, a közért tenni. Ezt éreztem az elején és most is. Én ezt a tisztet nem rangnak, hanem a közért való munkának tekintem, talán ezzel tehettem azért, hogy a falu eljutott a mostani szintre. Azt is szoktam mondani, hogy akire rábízzák a falu pénzesládáját, annak azzal el is kell számolni, eszerint teszem a dolgom. Sokszor nehéz feladat, de szeretem csinálni. Építeni szeretek, rombolni nem. Felépíteni egy hidat, amin át lehet aztán menni a másik oldalra, csodálatos érzés, ami új lendületet ad. A gyerekekkel való állandó kapcsolat is boldoggá tesz, jólesik és jókat derülök, amikor farsangon polgármesternek öltöznek be.

Miként itéli meg települése és a vármegye közötti kapcsolatot, előrevivőnek érzi-e az együttműködést, kooperációt?

Messzemenően jónak. Bármilyen gondom van, nyitottak, segítenek, egyenrangú félként tárgyalhatunk. Pályázatainkat is a vármegye bonyolítja, együtt tudunk dolgozni az eredményekért. Kiváló a kapcsolat, a kommunikáció szükséges és fontos is ahhoz, hogy rálátásuk legyen a település helyzetére, életére.

Milyen most egy Vas vármegyei kistélepülés polgármesterének lenni?

Nagyszerű dolog. Bár én bizonyos szempontból most egy kicsit hátraleptem, de úgy érzem, bárhova bemehetek, szívesen fogadnak, egyáltalán nem érzem hátrányos helyzetnek. Számomra fel-emelő érzés egy Vas vármegyei település polgármesterének lenni.

Köszönöm szépen, hogy beszélhetünk a falu fejlődéséről, tervekről, gratulálok az eredményekhez és további sikeres munkát kívánok!

B.J.

BARANGOLÁS A VÁRMEGYEI ÉRTÉKEK MENTÉN

Nyári „sétánkat” Magyarország harmadik legnagyobb templománál kezdjük. Innen indulunk a Szombathellyel határos Gencsapátiba egy „tánc történeti órára”, hogy onnan folytassuk utunkat az országhatár felé Toronyba, ahol egyik alapvető értékünk – egyben vármegyei értékünk –, a toronyi kenyer készül.

bejárat, az oromzaton és fülkében ó- és újszövetségi alakok és allegorikus szobrok láthatók. A katedrális belső díszítése a Mária-tiszteletet és a magyar szentek kultuszát ápolja. A fő- és mellékoltárképek Maulbertsch, Dorfmeister és Anton Spreng munkái. A boltozatot Josef Winterhalder és Anton Spreng freskói díszítették, amelyek sajnos a második világháborúban

ború után megindult az újjáépítés, amely a templom külsejét tekintve 1947-ben fejeződött be. Az 1980-as években vetődött fel komolyan, hogy a templombelső a lehető legeredetibb formában helyre kellene állítani, e munkák Konkoly István püspök nevéhez fűződnek. Először a szentély, majd a kereszthajók márványborítása készült el. A rendszerváltás után következett a kórus és a főhajó helyreállítása, a kereszthajókba új, nagyméretű festmények kerültek, amelyek Kisléghi Nagy Ádám művei, 1999-ben pedig megépült az új, 54 regiszteres orgona. Az orgonaszekrény vörösfenyőből készült, magassága 12 méter, a sípok magassága meghaladja a 6 métert, sípjainak száma 4500 körül van. A székesegyház felújítása 2004 nyarára fejeződött be, melynek köszönhetően ma már közel régi fényében láthatjuk e vármegyei kincsünket.

Szombathelyi Szent Boldogasszony Székesegyház

A szombathelyi székesegyház a város szívében, az egykori vár területén, a régi várpalota és vártemplom helyén épült fel. Egyik legértékesebb építészeti emlékünk tornyai tisztelettel parancsolóan magasodnak a város fölé. A püspöki székesegyház 1791-től 1814-ig épült, Szily János megbízásából – Hefele Menyhért osztrák építész tervei alapján. Az ekkor már álló Püspöki Palota és a szeminárium között, két karcsú homlokzati toronnyal épült meg. Latinkereszt alaprajzú, főhomlokzatán három

megsemmisültek. 1945. március 4-én a várost az angolszász légi erők pusztító csapása érte, melynek következtében több száz lakos meghalt, a város Magyarország ötödik legromosabb városa lett. A székesegyház is bombatalálat érte, a pusztítás leírhatatlan volt, csak a tornyok maradtak meg, a homlokzat felső része előredőlt, szobordíszei lezuhantak, a tető és a hajó boltozata beomlott, a gyönyörű mennyezetfreskók és az orgona megsemmisültek. A szentély boltozata helyén hatalmas lyuk tátongott, a pusztítás egyedül a Madonna-kápolnát kerülte el. A há-

A Gencsapáti tánc hagyományok

A Kárpát-medence népeinek tánc hagyományja, ezen belül a magyar néptánc igencsak sokszínű. A gencsapáti néptánc a nyugati vagy dunai táncdialektus nyugat- és közép-dunántúli tájegységébe tartozik. Az 1940-es évek végén, a „Gyöngyösbokréta” mozgalom keretében terelődött a figyelem a helyi csárdásra és seprútánra, melyek bár beilleszthetők a tájegység táncai közé, mutatnak egy máshol nem tapasztalt egyediséget is. A gencsi táncok sajátossága értéket adott ezeknek a táncoknak, egyben a szakemberek figyelmét is felkeltette, hisz együtt volt bennük meg-

található a népi változatosság és vidámság, a polgári rendezettség és a fegyelem. Az egyszerre hagyományos és újszerűen sajátos gencsi koreográfiára sokan felfigyeltek. A táncgyomány első őrzője az 1938-ban megalakult Hagyományörző Néptáncgyűttes, mely még az akkori Nagygyencsen működött, ám később feloszlott és 1993-ban Gencsi Hagyományörző Néptáncgyűttes néven újjáalakult. Ma már több korosztályban hozzávetőleg 120-an táncolják a más vidékeken tanult, de még inkább a jellegzetesen hagyományos, gencsi motívumokat tartalmazó helyi néptáncot. Az együttes célja a táncolás mellett a gencsapáti táncgyomány összegyűjtése, megőrzése, bemutatása és gyarapítása. A Gencsapáti Legénycéh együttműködve a Gencsapáti Hagyományörző Néptáncgyűttessel többek közt részt vesz a szüreti felvonulásokon, karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó népszokások bemutatásában (betlehemezés, regölés), idén szeptember 15-én a „VAS VÁRMEGYEI ÉRTÉKNAPOK” keretében pedig Szombathelyen, a Berzsényi téren is láthatjuk majd őket a Gencsi verbunk eltáncolásával, bemutatásával. A térségünkre jellemző sajátos közösségi forma újjáélesz-

tése – a táncgyományok, szokások fenntartásával és átörökítésével – vármegyénk jelentős értékét keltette életre.

Toronyi kenyér

Vas vármegyében, de talán azon túl is ismert és kedvelt a hagyományos házikenyer ízet és fogyasztásának élményét felidéző toronyi kenyér, ami nem morzsolódik és napokig eltartható minőségi romlás nélkül. Több pékség próbált hasonlót készíteni különféle neveken, de az eredeti toronyi kenyér ízet, minőségét sehol sem sikerült elérniük. E kenyér számos titka közül az egyik, hogy nem használnak hozzá mást, csak a hagyományos alapanyagokat: a ma sem publikus arányban kevert kétféle lisztet (búzából és rozsból), élesztőt, illetve az abból érlelt kovászt, sót és vizet. Amiben másképpen járnak el, mint egyébként manapság szokás, a kovászás. Egyéni kovászt készítenek és minden gyorsító vegyszer nélkül kívárlják, hogy az élesztőgombák kifejtsék természetes hatásukat, bár a hosszabb kelesztési idő megnehezíti a kenyér készítését. Az, hogy a kenyeret ilyen türelmesen és alaposan kelesztik, sajnos erősen befolyásolja az elkészíthető mennyiséget, ám az elkészült kenyér

minősége megéri ezt az áldozatot. Ugyancsak fontos titka a hagyományosnak mondható speciálisan falazott, kétkamrás kemence és az, hogy itt nem szalagok viszik előre programozva a kenyeret, hanem kézzel kell elvégezni a két szakaszra bontható sütést. Először a kemence felső részében, igen magas hőmérsékleten „dagad meg” a kenyér és alakul ki az ismert és utánozhatatlan vastag kérge. Ez különös szakértelmet igényel a pékektől, hiszen a bevetett lágy kenyereket megfelelő távolságra kell egymástól elhelyezni a 280 fokos forróságban, különben egymáshoz ragadhatnak, elveszthetik elvárt formájukat. Ezután kerül a „normál hőmérsékletű” második sütési szakaszba, ahol általában még háromnegyed órát tölt a kenyér, hogy készre süljön. A toronyi kenyér egyik titka tehát a türelem, hiszen a kovászoslástól

és a kelesztéstől 9 óra telik el a kész kenyérig, másik pedig a sok kézi munka, melyhez szükséges a különleges kemence. Ez a mára ikonikussá vált vármegyei értékünk ételeink mellé, de egyszerű zsíros, vagy vajas kenyérként is élvezettel fogyasztható. Augusztus 20-i nemzeti ünnepünkön, mely az új kenyér ünnepe is, bizonyára rengeteg asztalra kerül ebből a nagy hagyománnyal bíró, ízletes és éltető finomságból.

PROGRAMAJÁNLÓ

„KÖZÖS JÖVŐNK VAS VÁRMEGYE” PROJEKT

2023. augusztus 19. és október 20. között
megvalósuló eseményei

www.facebook.com/kozsojovonk

AUGUSZTUS

- 19. 20.00 Vármegyei Filmklub
Velem – István, a király
Nemzeti ünnepünk alkalmából az ikonikus film vetítésére kerül sor.

SZEPTEMBER

- 21. 15.00 Vármegyei identitást bemutató fotókiállítás-Gencsapáti
- 21. Gyümölcsstermesztéshez kapcsolódó jó gyakorlatok megismerése – terepgyakorlat – Nemesböd
- 24. 17.00 Ismeretterjesztő előadássorozat – értéktár foglalkozás – Néptánc-tábor, Szőce
A 10 alkalmas előadássorozat utolsó foglalkozására kerül sor Szőcén.
- 25. Túraismeretek és kerékpártúra – Nemesböd
- 26. 20.00 Vármegyei Filmklub Tormásliget – Csizmás, a kandúr
- 29. 09.00–15.00 Nyári napközis tábornap gyerekeknek – Csehimindszent
Az eseményen kézműves és gasztronómiai foglalkozásokkal várják a gyerekeket.

- 1-3. **ASZTALKŐ Fesztivál**
A művészeti, gasztronómiai és zenei fesztivál hagyományteremtő szándékkal kerül megrendezésre. Programjai Kőszeghegyalja 5 településén –Bozsok, Cák, Kőszegdoroszló, Kőszegszerdahely, Velem – valósulnak meg, melyek minden korosztály számára kínálnak érdekes és különleges időtöltést, szórakozást. Lehetőség lesz a Vas vármegyei ifúságnak is bemutatkozni nagyközönség előtt ének, tánc, zene, sport és bármilyen más előadóművészeti ágban. A fesztiválon Sebestyén Márta, Charlie és Soluwave koncerttel is várják az érdeklődőket. Részletek az alábbi linkeken érhetők el: www.facebook.com/asztalkofesztival, www.instagram.com/asztalkofesztival

- 1. 18.00–20.00
Asztalkő Fesztivál – Szent Vid
- 2-3. 10.00–22.00
Asztalkő Fesztivál – Velem, Bozsok, Cák, Kőszegdoroszló, Kőszegszerdahely

6. Online közösségépítési kompetenciák fejlesztése programsorozat – Nemesbőd

11. 15.00 Vármegyei identitást bemutató fotókiállítás – Acsád

15. 9.00–22.00 Vas Vármegyei Értéknapok – Szombat-hely Vármegyeháza, Berzsényi tér

A két napos esemény első napján a vármegyében tevékenykedő hagyományörző és népművészeti egyesületek 100 fős konferenciájának ad otthont a Vármegyeháza, melynek különleges kísérő eseménye lesz a Berzsényi téren megvalósuló zenés program, melynek része a Gencsapáti Hagyományörző Néptáncgyűttessel.

16. 14.00 – 22.30 Vas Vármegyei Értéknapok – Gencsapáti
A program népművészeti bemutatókkal és koncertekkel folytatódik Gencsapátiban, ahol népi játékok és népművészeti vásár is várja az érdeklődőket.

16. 10.00–18.00 Kerékpáros élménytúra – Dozmat (Dozmat-Bucusu-Bozsok-Bucusu-Dozmat, a túraútvonal nevezetességeinek megtekintésével.)

18. Gyümölcsstermesztéshez kapcsolódó jó gyakorlatok megismerése – terepgyakorlat – Nemesbőd

21. Online közösségépítési kompetenciák fejlesztése programsorozat – Gencsapáti

22. 19.00 Vármegyei Filmklub Velem – Csizmás, a kandúr

23. Nyugat Kapuja Félmaraton és Túranap Szentgotthárd és környékén

Különleges futóversenyen vehetnek részt szeptember 23-án Szentgotthárd és környékén a mozgás és a természet kedvelői, az útvonalak – 2 táv – a vármegyei értékek mentén kerültek megtervezésre, így a résztvevők gyönyörű helyeken, értékekkel és élményekkel teli futóélményre számíthatnak. A futóversennyel egyidejűleg gyalogtúrába is be lehet kapcsolódni. (Jelentkezés a projekt oldalán)

23. 10.00–18.00 Kerékpáros élménytúra – Vaskeresztes (Vaskeresztes-Felsőcsatár-Narda-Bucusu-Bozsok-Velem és vissza Vaskeresztesre, a túraútvonal nevezetességeinek megtekintésével.)

25. 15.00 Vármegyei identitást bemutató fotókiállítás – Egyházashetye

28. Online közösségépítési kompetenciák – Acsád

29–30. 10.00–10.00 24 órás vetélkedő – „Aludj máskor”, Sárvár, Aréna

Hosszú idő után ismét lesz a népszerű program „Vas Vármegyei Értéktörzsek” címmel. Generációk nőttek fel rajta, eddig országos szinten már 81 alkalommal került megszervezésre a középiskolás fiatalok körében. Vas vármegye értékeit és hagyományait népszerűsítő feladatokkal várják most a résztvevőket. Az előjelentkezésen 9 iskola jelezte részvételi szándékát.

30. 11.00–17.00 Gyümölcsész nap – Egyházashetye
Helyi termékek bemutatója, kóstolója és vására, gyümölcsös sütemények versenye, közösségi sütés értékes díjakkal, Kézműves foglalkozások gyerekeknek, előadások gyümölcsstermesztésről.

OKTÓBER

6. 15.00 Vármegyei identitást bemutató fotókiállítás – Nemesbőd

7. 18.30 Vármegyei Filmklub Velem – Made in Hungaria

Szeptember és október hónapban számos könyvbemutatóra is sor kerül, a 100XSzép Vas Vármegye, Vas Vármegyei Értéktár és Vasi Ételek című kiadványokat ismertetik meg az érdeklődő közönséggel. A Vas Vármegyei Értéktár kiadvány bemutatása a vasi értékeket bemutató fotókiállítással is kiegészül. Az események Vas vármegye több településén kerülnek megtartásra, többek között Vép, Vasasszonyfa, Jánosháza, Sitke, Óriszentpéter, Szatta, Kőszeg, Cellődömölk, Vashosszúfalu, Gersekarát, Körmend, Tokorcs, Szentgotthárd, Bó, Nárjai, Felsőszölnök, Sárvár, Vasvár településeken.

Az események részletei a Közös jövőnk Vas vármegye, Vas Vármegyei Önkormányzati Hivatal illetve a Hegypásztor Kör és a Vas Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület Facebook- és weboldalakon folyamatosan megosztásra kerülnek.

A programok ingyenesen látogathatók.

A szervezők a programváltoztatás jogát fenntartják.

„KÖZÖS JÖVŐNK VAS VÁRMEGYE” PROJEKT

www.facebook.com/kozsojovonk

A Közös jövőnk Vas vármegye elnevezésű projekt ismertetését folytatva most Vas Vármegye Önkormányzata konzorciumi partnereinek, a Vas Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület és a Hegypásztor Kör tevékenységét mutatjuk be, ám néhány már említett önkormányzati program is szóba kerül. A partnerek közös célja, hogy hosszú távon olyan értéket adjon az egyén, a községek, adott település és vonzáskörzete számára, mely által a „Vas vármegyeiség” része lehet mindennapjaiknak.

HEGYPÁSZTOR KÖR

Folytatódik a közösségi programok megvalósítása, így augusztus és szeptember hónapokban még 4 eseményt tartanak – Csehimindszenten (napközis tábornap gyermekeknek), Dozmaton (kerékpáros túra), Vaskeresztesen (kerékpáros túra) és Egyházashetyén (gyümölcsész-nap).

Már zömében megvalósultak az önkéntességre alapozott helyi megmozdulások, rendezvények – hely- és vármegyeismereti, vármegyei értékekre épülő műhelyek és aktivitások, kultúra, gazdálkodás, harmónia, innováció témakörökben –, melyek célja a lakosság minél szélesebb körű bevonása az értékek megőrzésébe, megismertetésébe és generációról generációra való átadásába. A változatos események **közösségi esteken, tudásátadó és családi kézműves műhely** (kertészkedés, gombaismeret, pálinkakészítés), **gasztroműhely** (helyi/tájjellegű ízek és

receptek felidézése és elkészítése), **közösségi média műhely** (az értékekkel kapcsolatos hanganyagok, fotók, filmes anyagok, beszélgetések készítése), **közösségi élménytábor** (népi kézművesség, népi építészet és gasztronómia) formájában történtek és történnek. A programok között **termék-kínálók és kóstolók**, séta a **Vasi-Hegyhát Natúrparkban** is szerepelt. **Vármegyei identitás fórum** néven a témában érintett szakemberek (civil szervezetek, közművelődési szakemberek, közösségek, értéktárok) találkozója is megvalósult. Az Acsádon lezajlott, három alkalmas közösségi tevékenységnek is köszönhetően a Vas Vármegyei Értéktár Bizottság felvette új vármegyei értéként a Márk Rosarium rózsakertet. **Gencsapátiban** a helyi értékekre építve tartottak gyermeknapot 6-14 éves gyermekek számára, ahol kétféle kézműves foglalkozás, népi játszóház, kalinkó süteménykészítés, kóstolás várta őket. A rendezvényt egy népzenei együttes koncertje és táncház zárta. **Nádasdon** a Cseresyéskertben június elején örömkaszálásra került sor, ahol a gyümölcsös kézi kaszálása mellett az eszköz kialakulását, beállításának fortélyait ismerhették meg a „legények”, ami után az „aszszonyok” a széna gyűjtését és boglyába rakását végezték. Ez idő alatt a gyermekek szakértő segítségével

a fűben rejlő élővilág csodáit ismerhették meg. A „Legyél itthon turista” programban a település értékeinek bejárása során a résztvevők felfedezhették a Rotunda, a Hétdombi Lovaspark, a Táborhegy, de az evangélikus templom szépségeit is. Hagyományos étkeink titka gasztronómiai program zajlott a település Kultúrpajtájában, ahol a régi ízek őrzői osztották meg egymással receptjeiket. Rengeteg finomság – rétes, dödölle, mákos pogácsa és suhintó leves is – készült, melyet a résztvevők örömmel el is fogyasztottak.

Szentpéterfán április, május, június hónapban Kertvarázs címmel diákok tanulhatták a kert ápolását. Gyümölcsfát és zöldséget ültettek, vetettek, azokat gondozták, kerti szerszámokkal ismerkedtek, gyomtalanítottak, de komposztgyűjtőt is építettek, magaságyást és gyógynövény-szigetet is kialakítottak.

VAS MEGYEI TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ EGYESÜLET Közösségfejlesztő és online közösségfejlesztő módszertani tudásbővítés

A tudásbővítő workshopok során a résztvevők elsajátíthatták a közösségfejlesztés és közösségépítés személyes és online változatának a magyarországi és külföldi közösségek tárgykörébe tartozó fogalmait, elméleti és gyakorlati

eszközeit, képessé válhattak a közösségekben lévő értékek felismerésére. Az ehhez szükséges eszközök, szöveges és multimédiás műfajok kiválasztását és használatát tanulhatták, a módszertani anyagot pedig mintegy „tananyagként” meg is kapták.

Helyi identitást erősítő fotószakkör

A szakkörök során a résztvevők számára technikai ismeretszerzési lehetőséget biztosítottak, megismerhették a fotográfia elméleti és gyakorlati oldalát, fotókidolgozást, megszerezhették a fotózási technikákkal kapcsolatos kompetenciákat. Ismeretterjesztő előadást hallhattak a szakkörnek helyt adó település történetéről és terepgyakorlat során elkészíthették saját fényképeiket is. A fotókból kiállítás lesz a helyet biztosító településen és más helyszíneken is. Internetes felületeken online fotókiállítás jelleggel ugyancsak bemutatásra kerülnek a fotók.

A Kiránduljunk helyben! közösségi kerékpáros és gyalogos túravezetés és helyismereti túraismeretek programcsomag során jól használható elméleti és gyakorlati túravezetői ismereteket szerezhetnek az érdeklődők. E csomag kitért adott település és környéke helytörténetén kívül a települési túra-

útvonalak és látnivalók bemutatására is.

Gyümölcsstermesztéshez kapcsolódó jó gyakorlatok megismertetése és gyakorlati bemutatása is folyamatos program a projektben, a júniusi esemény témája a „Kora nyári tennivalók a gyümölcsösben” volt.

VAS VÁRMEGYE ÖNKORMÁNYZATA

A projekt programjainak összeállításakor célként szerepelt, hogy olyan események várják az érdeklődőket, amelyeken minden résztvevő Vas vármegyei vagy vármegyéhez kötődik (árusok, helyi termék-kóstoltatók, fellépők, sztárvendégek stb.). Nem titkolt szándék volt, hogy a vármegyében tevékenykedő hagyományörzők, népművészek kapcsolatba kerüljenek egymással és elinduljon egy önszerveződő folyamat a közös munka irányába. A továbbiakban az önkormányzat fontos, vagy ezután megvalósuló rendezvényeiről esik néhány szó ismét:

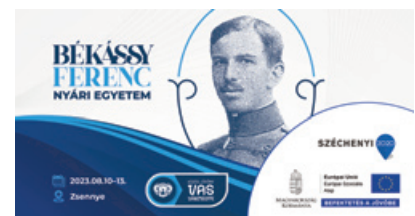
Regös falukutató tábor valósult meg augusztus 12-15. között Nemeskoltán, illetve a **Békassy Ferenc Nyári Egyetem** ugyancsak az augusztus havi programok között szerepelt.

Vármegyei Filmklub – Kertmozi keretében a korábbi vetítések után augusztustól októberig még 4 film vetítésére kerül sor.

A projektben szereplő ismeretterjesztő előadások – **értéktár foglalkozások** – 10 előadásból álló sorozata augusztusban, Szőcén ér véget. A már részben megvalósult

könyvbemutatók (100xSzép Vas Vármegye, Értéktár Könyv 2023, Vasi Ételek) szeptembertől folytatódnak, az Értéktár könyvbemutatók mellé kiállítás is szerveződik. Új elem a „**Vas Vármegyei Értéktár mobil kiállítóterének megvalósítása**”, a vármegyei értéktárban szereplő legfontosabb értékek fényképeinek szerepeltetése könnyen hordozhatóvá tehető installációkon, minimum 25 vármegyei érték megjelenítésével. A hagyományteremtő céllal megrendezésre kerülő, **Asztalkő Fesztivál** eseményeiről programfüzet készül, elemeiről a facebook.com/asztalkofesztival valamint az instagram.com/asztalkofesztival oldalakon folyamatosan tájékozódhatnak. **Vas Vármegyei Értéknapok** néven szeptemberben valósul meg az a kétnapos esemény, melynek legfontosabb programja a népművészet témáját tárgyaló konferencia a Vármegyházán, kísérő eseményei a Berzsenyi téren, majd másnap Gencsapátiban lesznek. Ugyancsak szeptemberi program a **Nyugat Kapuja Félmaraton és Túranap** Szentgotthárd és környéke szépségei mentén, valamint a hosszú idő után újra megrendezésre kerülő **24 órás vetélkedő – „Aludj máskor”** esemény a sárvári Arénában. Itt vár-

hatóan 9 középiskolai csapat méri össze tudását a vármegyei értékek ismerete témában.

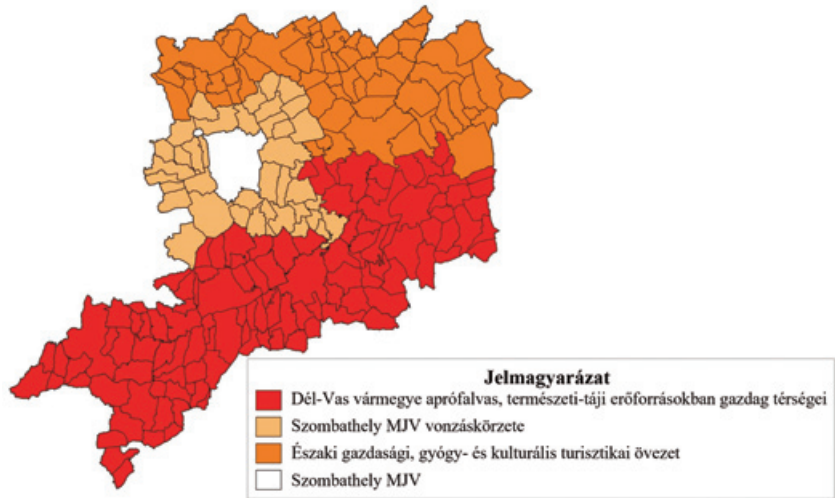
Programajánló a projektben megvalósuló eseményekről az újság 8-9. oldalán olvasható, részletek folyamatosan az ott megadott internetes oldalakon érhetőek el.

FEJLESZTÉSI AKTUALITÁSOK

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz megvalósítása 2022 márciusában, az első pályázatok támogatásával indult el. A 2021-2027-es fejlesztési ciklusban 49 milliárd Ft-ot meghaladó fejlesztési támogatás érkezik Vas vármegyébe.

A TOP Plusz hat prioritási tengely mentén valósítja meg a területi fejlesztési elképzeléseket. Az **Élhető vármegye** az integrált, komplex településfejlesztést támogatja, a **Klíma-barát vármegye** az energiahatékonysági korszerűsítést és a megújuló energia-felhasználást ösztönzi. A **Gondoskodó vármegye** az önkormányzati közszolgáltatások infrastrukturális feltételeit, a helyben történő foglalkoztatást és humánfejlesztési, felzárkózást segítő, esélyegyenlőség megteremtését célzó programokat támogat. A **Versenyképes vármegye** keretében helyi gazdaságfejlesztés és foglalkoztatás ösztönzése, helyi gazdasághoz kapcsolódó térségi és helyi közlekedési infrastruktúra fejlesztése, helyi és térségi turizmusfejlesztés, aktív- és ökoturisztikai beruházások támogatása valósul meg. Fentiek mellett két további prioritás a budapesti infra-

Vas vármegye térképi kategóriái a TOP Plusz Operatív Program forrásainak felhasználásához

strukturális és humán fejlesztések megvalósítását helyezi előtérbe.

A fejlesztési források felhasználása Vas vármegyében négy elkülönített földrajzi célterületen valósul meg. Szombathely Megyei Jogú Város a fenntartható városfejlesztési eszköz keretében 13,447 milliárd forint elköltéséről dönthet a ciklus során. A vármegye fennmaradó területén külön forrásfelhasználási mód keretében születik döntés a szombathelyi agglomeráció, az északi gazdasági-, gyógy- és kulturális turisztikai övezet, valamint a Dél-Vas vármegye aprófalvas, természeti-táji erőforrások-

ban gazdag térsége területén benyújtott pályázatokról.

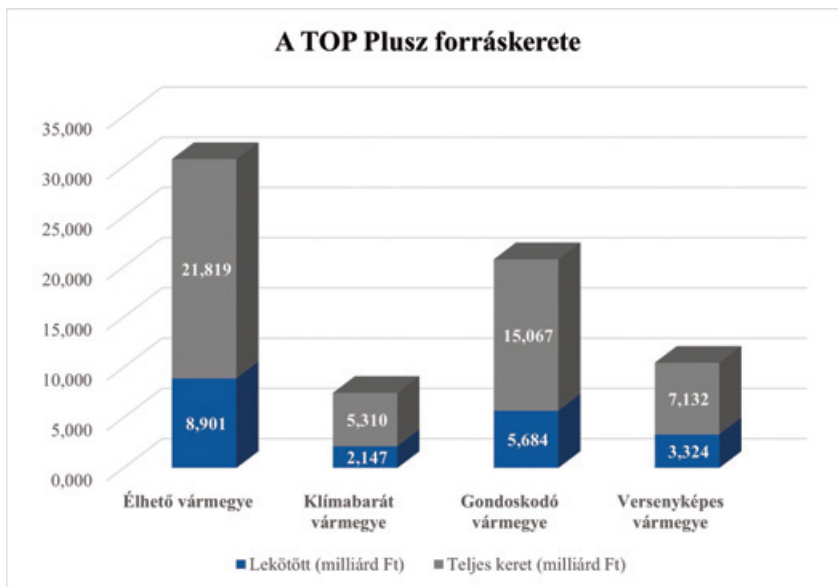
2023 júniusáig támogatásban részesült Vas vármegyében:

- 15, élhető település kialakítását célzó projekt közel 6,5 milliárd Ft értékben;
- 7 belterületi útfejlesztés 2,4 milliárd Ft összegben;
- önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése 2,15 milliárd Ft támogatással;
- a Vas vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési Paktum közel 2 milliárd Ft fejlesztési forrással;
- 7 óvodai, bölcsődei fejlesztés 2,2 milliárd Ft nagyságrendben;
- 8 egészségügyi és szociális intézmények megújulását szolgáló beruházás 1,5 milliárd forinttal;
- 3 iparterület-bővítési projekt közel 1,3 milliárd Ft értékben;
- 7 helyi és térségi turizmusfejlesztési pályázat 2 milliárd Ft-ot meghaladó összeggel.

Az összesen 20 milliárd Ft-nál is több eddigi lekötés meghaladja a hét éves keret 40%-át.

A támogatott projektek döntő többsége tervezési fázisban van, a TOP Pluszból tervezett beruházások kivitelezése ez év második felétől kezdődhet meg Vas vármegyében.

A TOP Plusz forráskerete

VAS VÁRMEGYEI ISKOLA CSAPATA NYERTE A KÁRPÁT-MEDENCEI HUNGARIKUM VETÉLKEDŐ DÖNTŐJÉT

A Györvári Béri Balogh Ádám Általános Iskola csapata végzett első helyen a Hungarikumok Gyűjteményében és a Magyar Értéktárban szereplő nemzeti értékek ismeretéről szóló, Balatongyörökön megrendezett versenyen. A sikeres csapat az ez év januárjában Szombathelyen rendezett Értéktár-vetélkedő korcsoportos első helyezettjeként jutott a döntőbe, ahonnan újabb kiemagasló eredménnyel, nyertesként térhetett haza.

A tartalmas és élményekkel, kalandokkal teli út Szombathelyen kezdődött. Az első lépés a győzelem felé a Vas Vármegyei Közgyűlés által negyedszer szervezett „Feltáru az értéktár!” elnevezésű vetélkedőn való sikeres szereplés volt, melyre idén a középiskolai csapatok mellett 14 általános iskolai csapat jelentkezett. A már hagyományosnak nevezhető program nem titkolt célja, hogy a fiatalok jobban megismerjék a települési, a vármegyei és a nemzeti értéktárban szereplő különlegességeket, gyarapítsák ismereteiket Vas vármegye természeti és kulturális értékei terén. A vetélkedő során a csapatok először online feladatlapot töltek ki, a későbbiekben pedig egyéb változatos tevékenységek, feladványok várták őket. Így többek között pólót terveztek, mémet gyártottak az értéktár elemeiből, térképismeretből vizsgáltak. A helyes megoldásokhoz nem csupán biztos

tudásra, hanem kreativitásra is szükségük volt a résztvevőknek, de elmondható, hogy a komoly ismeretekre épülő, ám mégis szórakoztató feladatok teljesítése éppúgy volt játék, mint tudáspróba.

A zsűri tagjainak – Majthényi László, a Vas Vármegyei Közgyűlés elnöke, Éles Krisztina, a Nemzeti Művelődési Intézet vármegyei igazgatója és Kevy Albert, a Vas Vármegyei Értéktár elnöke – döntése alapján a Györvári Béri Balogh Ádám Általános Iskola csapata bizonyult a legjobbnak.

Az Agrárminisztérium és a Hungarikum Bizottság évente pályázatot ír ki vetélkedők szervezésére – nemzeti értékeink megismertetésének és népszerűsítésének érdekében. A korábbi sikerrel nyílt lehetősége a csapatnak a **júniusi, Balatongyöröki Ifjúsági Táborban megrendezett döntőn** is versenybe szállni. Az eseményen a hungarikumok és nemzeti értékeink ismerete volt a fókuszban. A Kárpát-medencei szintű döntőben 16 általános iskolai csapat vetélkedett, a diákok összetett elméleti és ügyességi feladatok megoldásában mérhették össze erejüket.

A játékos program során kipróbálhatták az íjászatot, találkozhattak a teqball labdajáték kihívásaival, ismerkedhettek a kalocsai hímzéssel és pingálással, a hőveji csipke készítésével és a busómaszk-faragással. Volt kürtőskalács-készítés és hungarikum-kóstoló is, például pozsonyi kiflit, PICK téliszalámit, akácmézet kóstolhattak.

A Kárpát-medencei Hungarikum Vetélkedő győztes csapata

A döntőben is bizonyította a nemzeti értékek és hungarikumok ismerete terén felkészültségét és tudását a **györvári „Kurucok gyöngyei” fantázianevű csapat**, korosztályában a Kárpát-medencei Hungarikum Vetélkedőn is a legjobb eredményt hozta, első helyen végzett.

A győztes Vas vármegyei team(ek) tagjai:

Vármegyei vetélkedő: Barbalics Léna, Schmolczer Balázs, Schmolczer Barnabás, Smolczer Gergő

Kárpát-medencei Hungarikum Vetélkedő (fotó): Barbalics Léna, Kovács Ronald, Schmolczer Balázs, Schmolczer Barnabás; felkészítő tanár: Zrinszki János

RECEPT

Szeptemberre jó eséllyel már leszárítottuk télire a vargányát, a friss burgonya pedig a vermekben pihen. Éppen ideje kipróbálni ezeket az alapanyagokat egy savanyú, vargányás krumplifőzelék elkészítésével.

SAVANYÚ, VARGÁNYÁS BURGONYAFŐZELÉK

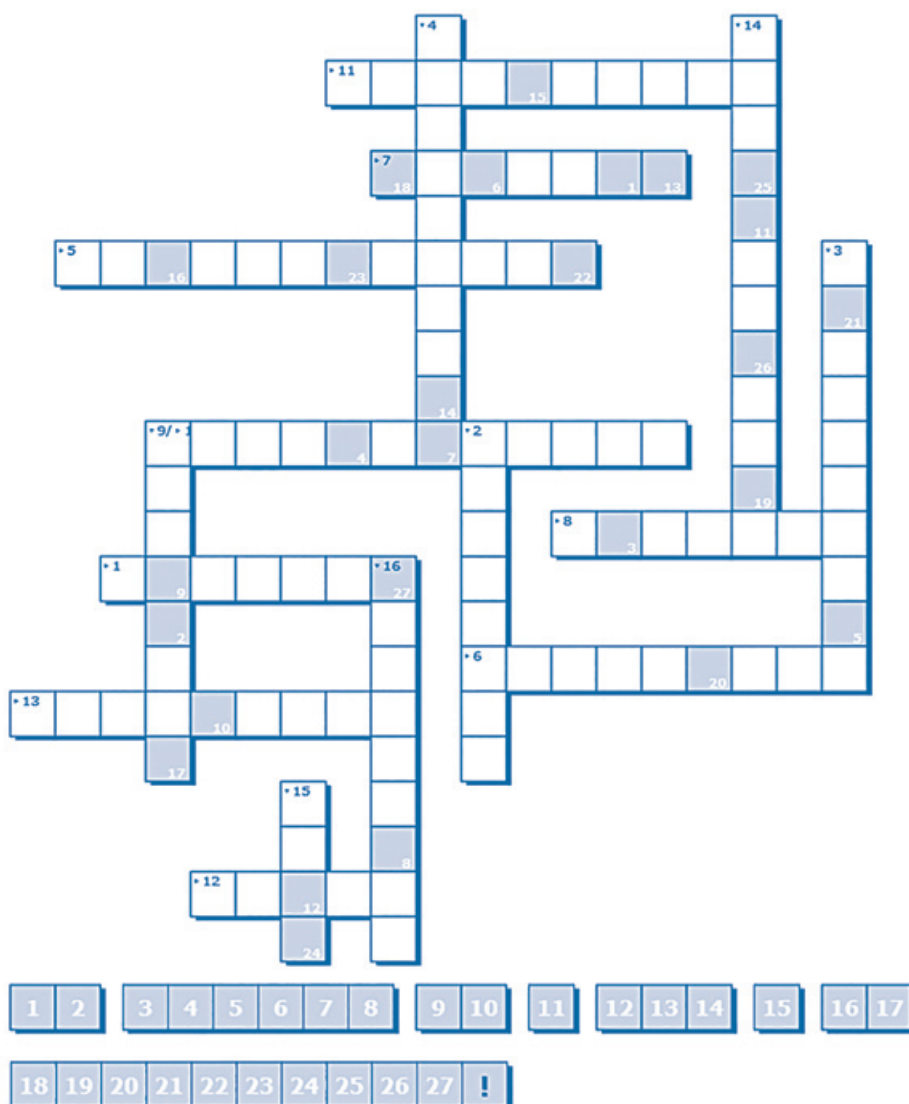
HOZZÁVALÓK:

- 8 db közepes burgonya
- 1 közepes fej vöröshagyma
- 1 marék szárított vargánya
- 1 ek. zsír
- 1-2 ek. ecet
- 1 liter víz
- 1 dl tejföl
- 1 ek. liszt
- só, bors, babérlevél

ELKÉSZÍTÉSE:

A burgonyákat megmossuk, meghámozzuk és egyforma kockákra vágva hideg vízbe tesszük. A vargányát – egy bögrében – langyos vízben áztatjuk. A hagymát apróra vágjuk és a zsíron egy lábasban megpároljuk. Felöntjük vízzel, majd beletesszük a felkockázott burgonyát. Teszünk bele pár egész borsot és 2 db kettétört babérlevelet. Amikor főni kezd, hozzáadjuk az áztatott vargányát a levéllel együtt. Ha megfőtt, adunk hozzá ecetet ízlés szerint és belekeverjük a liszttel elkavart tejfölt. Kóstolás után sózzuk és sült kolbással vagy fasírttal tálaljuk.

Kiadó:

Vas Vármegye
Önkormányzata

Felelős kiadó:
Majthényi László,
közgyűlési elnök

Felelős szerkesztő:
dr. Balázs Péter,
vármegyei jegyző

Főszerkesztő:
Briski Judit

**A lapszám elkészítésében
közreműködött:**
Óri Istvánné,
dr. Palotai Péter,
Dóka Csilla,
Magdáné Varga Hajnalka

Fotók:
Cseh Gábor,
Közös jövőnk: Vas vármegye
Facebook-oldal,
vasmegyeiertekar.hu,
Vas Vármegyei Önkormányzati
Hivatal,
Ohr Tibor,
Vas Megyei TIT Egyesület és
Hegypásztor Kör Facebook-oldal
www.vasmegye.hu

Nyomdai munkák:
Oláh Nyomdaipari Kft,
1211 Budapest,
Központi út 69-71.

- Ha ezt a szót használjuk a „zajong”, „hangoskodik” helyett, csak a vasiak értik
- A vasi föld mélyének legértékesebb kincse
- Eberek építette határzár a vármegye nyugati részén
- A Varázskert legismertebb növénye
- Augusztusban látogatható tiszavirág életű „állam”, fővárosa Őriszentpéter
- Esztétikus szombathelyi ipari létesítmény, amelyben éltető elemünk, a víz koré szerveződött kiállítás
- Származási helye után tatárkának is nevezik ezt a Vasban igencsak kedvelt álgabonát
- Szegény sorsú betegeitől sokszor „csak” ezt fogadta el fizetségül Boldog Batthyány-Strattmann László
- Itt zöldell vármegyénk ingyenesen bejárható arborétuma, sűrűjében a Munkás Szent József-kápolnával
- Ez az épület „tornyosul” az egykori szombathelyi vár területén
- A torokok felett aratott 1664-es diadal emlékére évente megrendezett sportesemény
- Ezen a településen az államhatártól néhány méterre magasodik a Szent Imre-templom
- Simaságon, Bogáton, Alsószelesten is építettett úri lakot ez a főnemesi család
- A dozmati regőlő archaikus szövegében szereplő totemállat
- A rábavidéki szlovén nemzetiség elnevezése
- A kőszegi madárbarát tudós így nevezte kedvenc téli sportját

ASZTALKŐ FESTIVÁL

BOZSOK - CÁK - KÖSZEGDOROSZLÓ - KÖSZEGSZERDAHELY - VELEM

2023. SZEPTEMBER 1-3.

Nálunk ér véget a nyár!

 WWW.ASZTALKOFESTIVAL.HU

  ASZTALKOFESTIVAL

Jelen kiadvány a TOP-5.3.2-17-VS1-2021-00001 azonosítószámú, Közös jövőnk Vas vármegye elnevezésű projekt keretében valósult meg.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFKTÉS A JÖVŐBE